

EUforsk@kd.dep.no

Vår dato 29. Oktober 2010

Hovedprioriteringer til et 8. rammeprogram for forskning - invitasjon til innspill.

Vi viser til den henvendelse dere har sendt oss vedr. innspill knyttet til prioriteringer i forbindelse med det 8. Rammeprogram

Norsk matindustri har mulighet til å gå fra å være håndverksbasert til å bli mer kompetansedrevet, der matproduksjon utvikles i samspill mellom teknologi, råstoff, produkt og marked.

FoU samarbeid og verdiskaping langs verdikjeden er viktig i utvikling og robust produksjon av unike etterspurte norske matprodukter. Norske produktene med unike fortrinn er et resultat av tett samarbeid i verdikjeden, skreddersydde råvarer og kunnskapsbasert innovasjon og produksjon.

Den norske mat- og drikkeindustrien har fått økt internasjonal konkurranse i hjemmemarkedet. Dette har resultert til at hjemmemarkedsandelen har gått ned fra 89 til 85 % i samme tidsrom¹. Fallet er ikke dramatisk, men trenden representerer en utvikling som ikke kan fortsette, uten at man også iverksetter bedre internasjonaliseringsstrategier for verdikjeden.

Kjedene og "food service" får økende makt over matens verdikjede. Dette kan gi mer standardisering av vareutvalget og mindre valgfrihet for forbrukerne². Matindustrien opplever følgelig økt konkurranse både på pris og fornyelse for å opprettholde antall hyllemeter.

En konkurransedyktig norsk matindustri må drive nyskapende og kostnadseffektiviserende parallelt. Industrien må ligge foran i å tilby forbrukerne etterspurte, sunne, trygge, varierte, lønnsomme, etiske og miljøvennlige matvarer. Norske produkter med unike fortrinn er en markedsmulighet som krever gode råvarer og tett samarbeid i verdikjeden, og muliggjør verdiskaping både i primær og industriledet.

For å få til dette må industrien sikres tilgang på nødvendig forskningsbasert kunnskap, ny teknologi og høyt kvalifisert personell med markeds-, råstoff og prosesskunnskap. Forskning og innovasjon er en av de viktigste kildene til langsiktig vekst, og blir stadig viktigere for mat- og drikkekjeden for å oppnå økt nasjonal

¹ Nordlund, A. (2010). Mat og industri 2010. Status og utvikling i norsk matindustri

² CIAA (2010)- Data & trends of the European Food and Drink Industry 2009

verdiskaping på en arena som blir mer internasjonal og krevende. Den næringsrettete forskningen og innovasjonen må derfor stimuleres. Forskningsmeldingen understreker dette.

Generelt viser undersøkelser at deltakelse i EU-forskningen gir norske bedrifter, forskningsinstitutter og utviklingsmiljøer tilgang til vitenskapelige og teknologiske ressurser som langt overgår norsk kapasitet og bredde.

Det er allikevel tre områder som vi vil peke på som klare forbedringsområder også inn i mot 8RP:

Norske myndigheter må målbevisst støtte opp om det arbeidet som Europakommisjonen selv har satt i gang for å gjøre **kontrollrutiner og prosedyrer enklere**. NHO vil arbeide for dette gjennom vår europeiske paraplyorganisasjon **BUSINESSEUROPE**.

Forskningsrådets **prosjektetableringsstøtte** til dekning av utgifter forbundet med søknadsfasen i syvende rammeprogram har vært meget verdifull for norske bedrifter og institutter, og må styrkes.

Norges forskningsråd må utvikle **opplæringstilbud** som sørger for at ferdigheter og innsikter overføres fra norske deltagere i EU-forskningen som har lyktes, til fremtidige søkere. Det er særlig behov for å styrke veiledningsarbeidet overfor små og mellomstore bedrifter når det gjelder søknadsskriving og prosjektadministrasjon.

Med tanke på 8RP mener vi det er positivt med styrket fokus på innovasjon i 8 RP sammenliknet med tidligere rammeprogram.

Generelt ønsker vi fra industriens side å støtte felles europeiske programsatsinger innen "Mat og helse, "Agriculture and climate change" og "Sunnere og produktive hav"

Videre mener vi det er viktig med tematisk satsing for en "Kunnskapsbasert bioøkonomi" som også inkl fokus "akvakultur" og "Food manufacturing" (Det er stor fokus på biomasse, helse, bærekraft og klima). Her er det avgjørende at man har fokus på verdiskapende kunnskapsbasert matindustri"

For å få flere bedrifter til å delta aktivt i 8.RP vil en forenkling av deltagelsesreglene og rutineene for bedrifter være svært viktig.

Generelt har vi i Norge mange småbedrifter innen vår næring, og fokus i flere av programmene er tilnærmet utelukkende rettet inn mot disse. Samtidig er det de noe større bedriftene som bidrar sterkest for å løfte innovasjonsevnen i bransjen. Dette er bedrifter som er innovasjonsdrivere nasjonalt, er motiverte og har mottakerkompetanse for å kunne delta i europeisk forskningssamarbeid (men som er større enn en SMB). Fra vår side ønsker vi derfor at man fremover viser større engasjement knyttet til økt forskningsinnsats i industrien.

Roald Gulbrandsen
direktør næringspolitikk